

Esze minden csatában seregestől megmerülkőzik. Hősi működését Rákóczi szépen honorálja. Ő az egyetlen a tanulatlanok közül, akit generálissá tesz, Tarpának nemesi kiváltságokat ad. Az áldozatkész Esze 1708 pünkösd napján meghal. Nyitrán két hajdúezred szétválasztása közben éri kuruc kardtól a méltatlan halál.

Innentől lefelé hajlik a kurucok hadi csillaga. A külhoni hatalmak érdeke és figyelme is elfordul róluk, a seregek fáradnak, zülленnek, Rákóczi rézpénzei elromlanak, a földesurak visszakövetelik jobbágyaikat. Az osztrák erősödik.

Még következnek szép sikerek, győztes csaták, rendteremtő országgyűlések, de a bukást már csak késleltetni lehet, megállítani nem.

Az 1711-ig tartó szabadságharc nemzetünk tehetségét bizonyítja, ha szorító kétségei között összeveti vállát.

Rákóczi bujdosásra kényszerült.

Hű tükre a kornak az utólag termett búcsúzó.

*Bölcsőm, vigasztalóm,
Dajkám és ápolóm,
Szép Magyarországom!
Jaj, szörnyű fájdalom,
Meg kell tőled válnom!*

*Vizeid folyását,
Erdeid nyilását,
Lovam lábanyomát,
Te áldott földedet én
Többé már nem láthatom!*

